

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **T-Mobile Czech Republic a.s.,** Tomíčkova 2144/1, Praha 4, zastoupeného JUDr. Petrem Hromkem Ph.D., advokátem se sídlem Vinohradská 30, Praha 2, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad,** se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, o žalobě na ochranu proti nečinnosti předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2010, č. j. 10 Ca 290/2009 – 62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 2880 Kč na účet advokáta JUDr. Petra Hromka, Ph.D., a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo zastaveno řízení, ve kterém se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu v řízení o rozkladu žalobce ze dne 21. 4. 2009 proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 6. 4. 2009, č.j. 1 658/2009-634/VII. vyř., a bylo dále rozhodnuto o přiznání náhrady nákladů řízení žalobci a o vrácení soudního poplatku.

Zpětvzetí žaloby žalobce zdůvodnil pozdějším chování žalovaného, respektive tím, že v době po zahájení soudního řízení, dne 18. 11. 2009, předseda Českého

telekomunikačního úřadu pod č.j. 39 134/2009-603 o rozkladu žalobce rozhodl. Žalobce zároveň prohlásil, že byl opožděným postupem žalovaného uspokojen. Zároveň žalobce uplatnil právo na náhradu nákladů řízení s tím, že jsou naplněny předpoklady § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s., neboť žaloby byla vzata zpět pro pozdější chování žalovaného. Požádal rovněž o vrácení soudního poplatku.

Městský soud v Praze podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) řízení zastavil.

Výrok o náhradě nákladů řízení opřel Městský soud v Praze o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého vzal-li žalobce podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo–li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

Za právně relevantní pro přiznání náhrady nákladů soud považoval tu skutečnost, že ke zpětvzetí žaloby došlo pro pozdější chování odpůrce, nikoli to, zda by byla žaloba proti nečinnosti správního orgánu věcně důvodná či projednatelná. V daném případě je rozhodující, že ke zpětvzetí došlo až po podání žaloby v důsledku vydání očekávaného rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu o žalobcově rozkladu. Pro věc nebylo významné, zda bylo rozhodnutí o rozkladu vydáno s vědomím o podané žalobě, anebo bez znalosti této skutečnosti.

Stěžovatel důvody své kasační stížnosti podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a e) s. ř. s. Usnesení o zastavení řízení napadl v celém rozsahu a označil je za nezákonné, neboť soud opomenul zkoumat, zda byla vůbec dána žalobní legitimace žalobce ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nevyčerpal před podáním žaloby veškeré zákonné možnosti ke sjednání nápravy k zajištění ochrany před nečinností stanovené v § 80 správního řádu a nesplnil tak podmínku pro podání žaloby. Stěžovatel uvedl, že nadřízeným orgánem předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu je Rada Českého telekomunikačního úřadu, což vyplývá z ust. § 178 odst. 1 věta druhá správního řádu a z § 107 odst. 8 písm. b) bod 1. zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Pokud předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu rozhoduje jako správní orgán ve II. stupni, tedy o rozkladu proti rozhodnutí vydanému v I. stupni Českým telekomunikačním úřadem, nelze vycházet z textu § 178 odst. 2 věta poslední správního řádu a dovozovat, že nadřízeným správním orgánem je v tomto případě předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu sám o sobě. Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích vychází z toho, že je mu jako správní orgán nadřízena Rada Českého telekomunikačního úřadu [§ 107 odst. 8 písm. b) bod 1 uvedeného zákona], podle kterého Rada Českého telekomunikačního úřadu rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím vydaným předsedou Rady Českého telekomunikačního úřadu, tedy o opravných prostředcích vydaných předsedou Rady Českého telekomunikačního úřadu v prvním i druhém stupni.

Žalobce měl tedy nejprve podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu jeho nadřízenému orgánu, tedy Radě Českého telekomunikačního úřadu. Stěžovatel dovodil, že za tohoto stavu nebyly splněny podmínky řízení, a proto bylo namístě rozhodnout usnesením o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., případně žalobu zamítnout podle § 81 odst. 3 s. ř. s. Tento závěr

opřel o poukaz na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 4/2007 - 53 ze dne 25. 7. 2007. Podle mínění stěžovatele zkoumání důvodů pro odmítnutí návrhu podle § 46 s. ř. s. logicky a systematicky předchází zkoumání důvodů pro zastavení řízení podle § 47 s. ř. s. a přiznáním práva na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 s. ř. s.

Stěžovatel poukázal i na problematičnost závěru soudu o důvodnosti vynaložených nákladů žalobce, neboť k jejich vynaložení došlo pouze v důsledku předčasnosti návrhu.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že podmínky pro zastavení řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s. mají čistě procesní charakter a jejich splnění je vždy plně v dispozici navrhovatele. Nevyčerpání prostředků určených k ochraně proti nečinnosti v rámci správního řízení není podmínkou řízení, jejíž absence by bránila meritornímu projednání věci. I kdyby tomu tak bylo, tuto podmínku žalobce splnil, neboť nebylo nadřízeného orgánu, vůči němuž by bylo lze prostředek ochrany proti nečinnosti uplatnit. Ke zpětvzetí došlo prokazatelně pro pozdější chování stěžovatele, je tak zcela bez významu, zda byla žaloba věcně důvodná či projednatelná.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení Městského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitkám stěžovatele stran nezákonnosti postupu Městského soudu v Praze. Stěžovatel se domnívá, že žaloba měla být odmítnuta pro nepřípustnost nebo zamítnuta, nesouhlasí s postupem soudu, který v souladu s ustanovením § 47 písm. a) s. ř. s. rozhodl o zastavení řízení na základě zpětvzetí návrhu navrhovatelem.

Podle citovaného ustanovení s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzali-li navrhovatel svůj návrh zpět. Městský soud v Praze tedy plně reflektoval jak ustanovení § 47 písm. a) s. ř. s., tak také dispoziční zásadu, která vedle zásady koncentrace řízení ovládá celé správní soudnictví. Navrhovatel může disponovat řízením nebo jeho předmětem a může tedy i vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (ustanovení § 37 odst. 4 s. ř. s.). Pokud tak učiní, musí soud rozhodnout, že řízení zastavuje a v tu chvíli již není rozhodné, zda se jednalo o návrh přípustný či nepřípustný.

Lze tedy shrnout, že zpětvzetí návrhu a následné zastavení řízení, které je vyjádřením zmíněné dispoziční zásady, konzumuje podaný návrh jako celek a jakékoli další okolnosti, které by mohly znamenat nepřípustnost návrhu a vést k jeho následnému odmítnutí, jsou irelevantní. Z tohoto závěru zákon činí pouze jedinou výjimku pro případ, že návrh na zahájení řízení podalo více osob a zpětvzetí učinila pouze jedna - § 47 písm. a) *in fine* s. ř. s.; tato výjimka však na daný případ nedopadá, neboť návrh na zahájení řízení podala pouze jedna osoba. Vzal-li tudíž žalobce žalobu zpět, nemůže jako stížnostní námitka obstát skutečnost, že podaná žaloba byla nepřípustná a že z tohoto titulu ji měl soud odmítnout. Opačný závěr, který uplatňuje stěžovatel s tím, že institut zastavení řízení

se v soudním řízení správním uplatní pouze v případě, že soud nezjistí překážku řízení nebo jiný důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s., by vedl k negaci dispoziční zásady, v souladu s níž je tento typ řízení koncipován.

Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. navrhovatel může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl.

Podle ustanovení § 47 s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět.

Žádné z těchto ustanovení nepodmiňuje zastavení řízení žádnou jinou podmínkou než zpětvzetím návrhu.

Městský soud v Praze postupoval v souladu se zákonem, když v projednávané věci řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s. zastavil. Rozhodoval tak dle dispozic žalobce, který se sám rozhodl, že v řízení již nebude pokračovat a který nepochybným a zřejmým způsobem tuto svoji vůli soudu projevil. Soud proto, za tohoto stavu, nemohl v řízení jakkoli pokračovat.

Stěžovatel v kasační stížnosti taktéž zpochybnil i výrok krajského soudu a o náhradě nákladů řízení, neboť náklady řízení žalobce nepovažoval za důvodně vynaložené, poněvadž vznikly toliko v důsledku předčasnosti podání žaloby na ochranu proti nečinnosti, respektive žaloba předcházela bezvýslednému vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti správního orgánu.

S Městským soudem v Praze lze souhlasit potud, že žaloba byla podána za stavu marného uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí o rozkladu předsedou Rady Českého telekomunikačního úřadu a po jejím podání bylo požadované rozhodnutí vydáno, v důsledku čehož žalobce vzal žalobu zpět. Za tohoto stavu soud přikročil k rozhodnutí o právu na náhradu nákladů řízení žalobce proti stěžovateli, a to pro pozdější chování stěžovatele (§ 60 odst. věta druhá 3 s. ř. s.)

Městský soud v Praze však nehodnotil, že logickým podkladem pro postup dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. (tedy pro přiznání náhrady nákladů řízení žalobci v tomto případě) je krom již uvedených kritérií důvodnost podané žaloby, tj. existence žaloby, se kterou by žalobce byl úspěšný, pokud by po jejím podání k jednání stěžovatel nedošlo (pokud by stěžovatel o žalobcově rozkladu nerozhodl).

Městský soud v Praze se proto měl zabývat i otázkou důvodnosti podané žaloby.

Mezi účastníky je sporná otázka vyčerpání všech předcházejících prostředků obrany podle § 79 odst. 1 s. ř. s.

Dle § 79 odst. 1 věty prvé s. ř. s. „ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.“

Základní podmínkou úspěšnosti žaloby na nečinnost správního orgánu tedy podle citovaného zákonného ustanovení je, aby žalobce vyčerpal prostředky ochrany proti nečinnosti, které mu poskytuje příslušný procesní předpis platný pro předmětné správní řízení (pokud takový předpis tyto prostředky ochrany účastníkovi dává).

Ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu poskytuje účastníku řízení právo uplatnit po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí žádost o opatření proti nečinnosti u nadřízeného správního orgánu.

Podle § 3 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, je Český telekomunikační úřad ústředním správním úřadem pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem. Podle § 107 odst. 1 tohoto zákona má Český telekomunikační úřad pětičlennou Radu Českého telekomunikačního úřadu, kdy jeden z členů této Rady je jejím předsedou, který řídí její činnost a současně jedná jménem Českého telekomunikačního úřadu a stojí v jeho čele. Podle § 123 uvedeného zákona lze proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu podat rozklad, nestanoví–li tento zákon jinak. O rozkladu proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, který v prvním stupni nevydal předseda Rady, rozhoduje předseda Rady. Z uvedených ustanovení vyplývá, že předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu vystupuje jako vedoucí ústředního správního úřadu. Při určování nadřízeného správního orgánu je nutno vyjít z § 178 odst. 2 správního řádu. Toto ustanovení pro orgány obce, kraje, jiných veřejnoprávních korporací, právnických nebo fyzických osob pověřených výkonem veřejné správy a ústřední správní orgány taxativním výčtem a nutno zdůraznit že kogentním způsobem stanovuje konkrétní typově určené nadřízené správní orgány. Z ustanovení § 178 odst. 2 správního řádu se podává, že nadřízeným správním orgánem vedoucího ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí ústředního správního úřadu.

V souzené věci se tak podle Nejvyššího správního soudu jedná o případ, kdy se žalobce domáhal ukončení nečinnosti toho orgánu, který již fakticky neměl nadřízený správní orgán. Opatření proti nečinnosti ze strany účastníka správního řízení tak sice bylo možné využít, jednalo by se však pouze o formální naplnění zákona (§ 80 správního řádu). Pokud tedy účastník řízení tímto způsobem nepostupoval, nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu dospět k závěru o nesplnění podmínek § 79 odst. 1 s. ř. s. Na místě je naopak uzavřít, že využitelné prostředky právní obrany před podáním žaloby na nečinnost žalobce vyčerpal a podmínky podávané z § 79 odst. 1 s. ř. s. lze považovat za splněné. Za tohoto stavu Městský soud v Praze nepochybil, pokud postupoval dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení (byť tak učinil z nesprávných důvodů), neboť by bylo možno přisvědčit důvodnosti podané žaloby, pokud by stěžovatel o rozkladu žalobce nerozhodl.

Nejvyšší správní soud ze všech uvedených důvodů proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož účastník, měl-li ve věci úspěch, má proti druhému účastníkovi právo na náhradu všech nákladů řízení, pokud je vynaložil důvodně. Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti úspěch neměl.

Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil vůči stěžovateli. Nejvyšší správní soud úspěšnému žalobci přiznal odměnu v souladu s § 9 odst. 3 a § 11 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za jeden úkon právní služby à 2100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti), dále byla přiznána náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tato částka o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinná z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty činí 480 Kč. Co se týče právního úkonu převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky], soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení advokátem, který žalobce zastupoval již v řízení před soudem prvního stupně. Zástupci žalobce se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2880 Kč. Tuto částku je povinen stěžovatel zaplatit žalobci na účet advokáta JUDr. Petra Hromka, Ph.D. do 3 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu